

Lehdistötiedote

Luxemburg, 8. joulukuuta 2021

Pitkäaikaistyöttömyyden torjunta EU:ssa edellyttää toimien kohdentamista paremmin

Pitkäaikaistyöttömyydellä voi olla vakavia seurauksia paitsi työttömille itselleen myös kasvulle ja julkiselle taloudelle. Euroopan tilintarkastustuomioistuimen vasta julkaistun erityiskertomuksen mukaan pitkäaikaistyöttömyyden vähentämiseksi tehdyt toimet eivät kuitenkaan ole olleet riittävän kohdennettuja. EU on vuodesta 2014 lähtien rahoittanut Euroopan sosiaalirahaston (ESR) kautta useita toimenpiteitä, joilla edistetään työllistymistä. Kyseisiä ESR:n toimenpiteitä ei kuitenkaan aina ole mukautettu niin, että ne vastaisivat pitkäaikaistyöttömien erityistarpeisiin. Tarkastajat suosittelevat, että Euroopan komissio vaatisi jäsenvaltioita soveltamaan yksilöllistä lähestymistapaa pitkäaikaistyöttömien auttamiseen uuden ESR+:n avulla kaudella 2021–2027. Lisäksi he suosittelevat, että komissio arvioisi pitkäaikaistyöttömien työhön pääsyä edistävien toimenpiteiden vaikuttavuutta.

”Pitkäaikaistyöttömyys vaikuttaa yhteiskuntarakenteisiin. Työttömillä on suurempi köyhyyden, sosiaalisen syrjäytymisen ja jopa terveysongelmien riski”, toteaa Lazaros S. Lazarou, erityiskertomuksesta vastaava Euroopan tilintarkastustuomioistuimen jäsen. *”Havaitsimme, että EU:n rahoittamat toimenpiteet ovat tähän mennessä tavoittaneet monia työnhakijoita, jotka ovat olleet työttöminä pitkään, mutta näitä toimenpiteitä ei ole suunniteltu erityisesti heitä varten. Covid-19-pandemia voi pahentaa pitkäaikaistyöttömyyden ongelmaa edelleen. Mielestämme olisi parempi, että osana kansallista aktiivista työmarkkinapolitiikkaa pitkäaikaistyöttömiin sovellettaisiin heille kohdennettua lähestymistapaa.”*

Pitkään työttöminä olleilla on enemmän ongelmia työn hankkimisessa, koska he menettävät motivaatiotaan, itseluottamustaan ja osaamistaan. Tuoreimpien vuosittaisten tietojen mukaan 35 prosenttia EU:n 15 miljoonasta työnhakijasta (5,3 miljoonaa henkilöä) oli ollut vuonna 2020

Lehdistötiedotteessa esitetään Euroopan tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksen keskeiset tiedot. Kertomus löytyy kokonaisuudessaan sivustolta eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

työttömänä vähintään 12 kuukautta. Covid-19-pandemiasta seuranneet taloudelliset vaikutukset voivat pahentaa ongelmaa edelleen.

EU:n jäsenvaltiot vastaavat itse omasta työmarkkinapolitiikastaan. ESR on EU:n tärkein rahoitusväline jäsenvaltioiden aktiivisten työmarkkinatoimenpiteiden tukemisessa. Kaudella 2014–2020 työhön pääsyä koskeviin toimiin kohdennettiin noin 11,4 miljardia euroa. Tilintarkastustuomioistuimen tarkastajat havaitsivat, että työhön pääsyä koskevalla ESR:n toimenpiteillä rahoitettiin vuosina 2014–2020 erilaisia toimia, joista oli hyötyä monille pitkään työtä hakeneille henkilöille. Niitä ei kuitenkaan kohdennettu eri ryhmille erikseen. Sen sijaan pitkäaikaistyöttömät katsottiin osaksi suurempaa ryhmää, johon kuuluvat kaikki työttömät tai heikommassa asemassa olevat ryhmät. ESR:n toimenpiteiden ulottuvuus ei myöskään välttämättä vastannut ongelman laajuutta joissakin jäsenvaltioissa.

Tarkastajat totesivat myös, että vaikka jotkin julkiset työvoimapalvelut sovelsivat yksittäisten pitkäaikaistyöttömien työnhakijoiden kohdalla yksilöllistä lähestymistapaa osana kansallista aktiivista työmarkkinapolitiikkaa, ESR:n työhön pääsyä koskevan tuen ja pitkäaikaistyöttömien erityistarpeita koskevien toimien välillä ei ollut selkeää yhteyttä. Lisäksi tarkastajat kokivat vaikeaksi seurata, millaisia tuloksia ESR:n avulla oli saavutettu pitkäaikaistyöttömien tilanteen parantamiseksi. Tämä johtuu osittain myös ESR:n seuranta- ja arviointikehyksen heikkouksista: koska eri kohderyhmille (kuten pitkäaikaistyöttömille) ei ole omia menoluokkia, on vaikeaa paitsi tunnistaa, kuinka paljon EU:n rahoitusta kyseisille toimille on myönnetty, myös arvioida rahoituksen tuloksia ja vaikutuksia kohderyhmään.

Uutta ESR+-välinettä kaudelle 2021–2027 koskeviin sääntöihin sisältyy useita edistysaskeleita, kuten järjestelyitä työnhakijoiden profiloimiseksi ja heidän tarpeidensa arvioimiseksi. Tarkastajat kuitenkin kehottavat komissiota vaatimaan, että pannessaan täytäntöön ESR+:n mukaisia uusia toimenpiteitä jäsenvaltiot soveltavat lähestymistapaa, joka on kohdennettu erityisesti pitkäaikaistyöttömiin ja heidän tarpeisiinsa niillä alueilla, joissa asia on erityisen ajankohtainen. Tilanteessa onkin suuria eroja kansallisella ja alueellisella tasolla. Lisäksi tarkastajat suosittelevat, että komissio arvioisi pitkäaikaistyöttömiä koskevien työhön pääsyä edistävien toimenpiteiden vaikuttavuutta.

Taustatietoa

Euroopan komissio on arvioinut vuodesta 2011 lähtien jäsenvaltioiden työmarkkinapolitiikkaa eurooppalaisen ohjauksjakson avulla. Neuvosto on komission analyysin perusteella antanut useita maakohtaisia suosituksia, joissa asianomaisia jäsenvaltioita kehoitetaan toteuttamaan erityisiä toimenpiteitä pitkäaikaistyöttömyyden torjumiseksi. Niihin lukeutuu esimerkiksi kohdennetun lähestymistavan soveltaminen. Vuonna 2016 neuvosto suositteli jäsenvaltioita soveltamaan kyseistä lähestymistapaa pitkäaikaistyöttömyyteen.

Eryityskertomus 25/2021: *”ESR:n tuki pitkäaikaistyöttömyyden torjumiseen: toimenpiteitä on kohdennettava, räätälöitävä ja seurattava paremmin”* on saatavana [tilintarkastustuomioistuimen verkkosivustolla](#) englanniksi. Muut kieliversiot julkaistaan pian.

Lehdistö – yhteydenotot

ECA press office: press@eca.europa.eu

- Claudia Spiti: claudia.spiti@eca.europa.eu – matkapuhelin: (+352) 691 553 547
- Vincent Bourgeais: vincent.bourgeais@eca.europa.eu – matkapuhelin: (+352) 691 551 502